

BUĎ V BEZPEČÍ

PŘED OBCHODOVÁNÍM S LIDMI

JAKÉ JE RIZIKO

Miliony lidí nadále prchají před válkou na Ukrajině hledajíc bezpečí, jídlo a přístřeší. 90% z nich jsou ženy a děti.

Bohužel, opuštěním Ukrajiny pro ně nebezpečí nekončí. Lidé prchající z Ukrajiny jsou terčem zločineckých organizací. Při pohybu přes tranzitní země nebo při hledání práce a ubytování v hostitelských zemích jim hrozí, že se stanou obětí sexuálního vykořisťování nebo nucené práce.

Každý je ohrožen obchodováním s lidmi, bez ohledu na sociální status, vzdělání, věk nebo pohlaví.

Organizace OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě) a Thomson Reuters se spojily, aby poskytly Ukrajincům kritické informace o tom, jak mohou "být v bezpečí" a rozpoznat varovné signály obchodníků s lidmi, minimalizovat rizika a získat pomoc.

TŘI KROKY JAK SE CHRÁNIT

1

VŠIMNI SI VAROVNÝCH SIGNÁLŮ

Obchodníci s lidmi mohou používat různé taktiky, včetně využití žen nebo jiných "důvěryhodných osob" pro první kontakt a nábor. Kdokoli se může stát obětí obchodování s lidmi.

Obchodování ti může hrozit, pokud osoba, se kterou jsi nebo se kterou mluvíš:

- Nabízí práci s nerealisticky vysokým platem nebo podmínkami, které vypadají příliš dobře na to, aby to byla pravda.
- Zařídí setkání o samotě.
- Nabízí ti peníze.
- Osloví tě nečekaným způsobem, např. s nabídkou zaměstnání, dopravy nebo jiné pomoci.
- Vzal ti nebo zadržuje tvůj cestovní pas nebo jiné identifikační dokumenty a/nebo tvůj telefon/notebook.
- Nutí tě vykonávat práci, služby nebo sex bez tvého souhlasu a/nebo používá psychologický tlak a manipulaci k získání tvého souhlasu.
- Brání ti ve volném pohybu nebo tě nutí žít či jednat bez tvého souhlasu.
- Zaměstnává tě, ale nerespektuje dohodnuté pracovní či finanční podmínky.

2

MINIMALIZUJ RIZIKO

Po celou dobu

- Snaž se nebýt sám/sama, zůstaň a pohybuj se ve společnosti ostatních.
- Nesvěřuj své důležité dokumenty nikomu jinému než oprávněným osobám, které mají služební průkazy – policii, pohraniční stráž, velvyslanectvím, konzulátům.
- Stáhni si mobilní aplikaci DIIA¹ do svého chytrého telefonu, abys měl přístup ke svému elektronickému pasu, řidičskému průkazu, studentské kartě, zahraničnímu pasu.
- Udělej si kopie důležitých dokumentů a umísti je odděleně od originálů, ulož si naskenované kopie do e-mailu nebo do cloudového úložiště.
- Využívej pouze oficiální zdroje informací. Mnoho zemí zřídilo speciální webové stránky pro Ukrajince a spustilo krizové linky v ukrajinštině.

¹ DIIA je označení pro e-governance na Ukrajině. Portál DIIA umožňuje přístup k desítkám vládních služeb a aplikace DIIA umožňuje od roku 2020 ukrajinským občanům používat digitální dokumenty v telefonech pro účely identifikace.

- Měj kontaktní informace na velvyslanectví a konzulát Ukrajiny v cílové zemi i v tranzitních zemích. Pokud jsi v zahraničí ztratil svůj cestovní pas nebo ti byl silou odebrán, okamžitě kontaktuj konzulát Ukrajiny.

Během cesty

- Během cesty shromáždí co nejvíce informací o tom, s kým cestuješ, kudy a jakým vozidlem pojedete, přes jaký hraniční přechod a adresu, kde budeš, a kdo další tam může být. Sdílej všechny tyto informace se svými přáteli nebo příbuznými.
- Nepřijímej nevyžádané nabídky přepravy od osob, které pro to nejsou oficiálně určeny.
- Zkontroluj doklady totožnosti osoby, se kterou plánuješ cestovat. Nikdy nenastupuj do vozidla sám/sama a snaž se cestovat ve skupině.
- Ujisti se, že je tvůj mobilní telefon nabitý.
- Pokud je to možné, vezmi si s sebou hotovost, neboť tvoje kreditní nebo bankovní karty nemusí v cizích zemích fungovat.

Když dorazíš

- Nerozhoduj se a nepřijímej návrhy od neznámých lidí ve spěchu, pod tlakem nebo ve stavu vyčerpání po dlouhé cestě.
- Uvědom si, že po překročení hranice jsi v bezpečí, a tvým úkolem je naplánovat další kroky v klidu a s rozmyslem. Využij výhody oficiální pomoci a míst k pobytu a odpočiň si, než zvažíš další kroky.
- Zůstaň v kontaktu s příbuznými a okamžitě je informuj o jakékoli změně ve tvé poloze, kam a s kým jdeš. Dohodněte se s rodinou na "bezpečném slově", které jim prozradí, že jsi v nebezpečí.
- Nepřijímej nečekané nabídky peněz, jídla, dopravy, a zaměstnání od nikoho, kdo pro to není oficiálně určený.
- Mnoho zemí nyní registruje lidi, kteří nabízejí dopravu nebo bydlení pro Ukrajince – kontaktuj úředníky nebo autorizované dobrovolníky a ověř si, kdo ti takové služby nabízí.
- Dávej si pozor na nabídky, které vypadají příliš dobře na to, aby to byla pravda (například bydlení ve vile u moře nebo vysoký plat za nekvalifikovanou práci). Nezdráhej se poradit a informovat vládní úředníky a dobrovolníky o takovýchto případech.
- Obchodníci s lidmi cílí na potenciální oběti skrze sociální média, kde nabízejí bydlení nebo jinou pomoc. Buď opatrný/á vůči jednotlivcům a požádej je o průkaz totožnosti, pokud si nejsi jistý/á, a to i dobrovolníky.
- Měj na paměti, že v mnoha hostitelských zemích se systém pomoci stále vyvíjí, takže po splnění tvých základních potřeb je možné, že na další kroky budeš muset čekat.
- Zkontroluj si oficiální informace a prodiskutuj status dočasné ochrany (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/information-people-fleeing-war-ukraine_cs) uprchlíků nebo žadatelů o azyl v zahraničí VÝHRADNĚ s autorizovanými/oficiálními zástupci země, ve které se nacházíš, s tlumočnickem, který ti bude poskytnut.
- Informace cizích zemí o poskytování ochrany Ukrajincům se mění velmi rychle. Ověřuj si prosím informace POUZE na oficiálních stránkách vlády země, do které se chystáš.

ZÍSKEJ POMOC

Pokud tě osloví osoba, která ti nabízí podporu, včetně ubytování nebo zaměstnání, věnuj čas kladení otázek a pečlivě si zkontroluj poskytnuté informace, než se rozhodneš. Nenech se tlačit k rychlé odpovědi, protože to může být způsob, jakým zločinci dezorientují a chytají do pasti své oběti.

Při zvažování nějaké nabídky zvaž i konzultaci s úřady nebo nevládními organizacemi, včetně krizových linek pro boj proti obchodování s lidmi. Odborníci si tam jsou vědomi vzorců používaných obchodníky s lidmi v dané zemi a jejich rady ti mohou pomoci učinit lépe informované rozhodnutí.

Pokud se na tebe zaměřil obchodník s lidmi nebo ti hrozí, že se staneš terčem, a jsi na veřejnosti, pokus se ze situace vymanit. Pokud je ve tvé blízkosti policista nebo jiný úředník, pokus se jim dát signál.

Pokud jsi v nebezpečí a máš přístup k telefonu, zavolej na místní záchranné služby, policii, krizovou linku pro obchodování s lidmi v hostitelské zemi nebo velvyslanectví Ukrajiny v dané zemi.

Užitečné kontaktní informace

Tato kampaň je partnerstvím mezi Úřadem zvláštního představitele a koordinátora Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) pro boj proti obchodování s lidmi a Thomson Reuters.

Všechna práva vyhrazena